

Institutiones Theologicae Ad Usum Seminariorum

Simonnet, Edmond

Venetiis, 1731

Resp. 3. Potest tamen dati pro aliquo temporis intervallo ignorantia Dei
negativa invincibilis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-83594](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-83594)

Principiis per se notis, vel ex creaturis. Unde quotiescumque contra rectam rationem peccant Athei, peccant quoque contra Deum, quem tunc verè & propriè offendunt, tunc legem divinam verè & propriè transgrediendo: quia sicut Deum, ita & legem ejus non ignorant, nisi vincibili ignorantia, quæ proinde illos excusare non potest.

Dices. Gravis dicitur Atheum, Deum non existere, judicare non posse abique formidine oppositi. N. Nam notitia Dei ita omnibus obvia est, & omnia, quæ nos circumstant, ita nobis clamant Deum esse, ut non possit Atheus animum applicare ad motiva, quibus inducitur ad negandam Dei existentiam, quin simul menti ejus ultra se ingerant rationes in oppositum, & quidem multæ & graves, quæ antequam expendantur, pariunt saltem dubitationem & formidinem mentis, quæ abique gravi imprudentia non potest contemni: sicut expensæ diligenter, semper pariunt convictionem, vel metaphysicam, vel physicam, vel saltem moralem.

RESPONSIO II.

Non potest dari negativa Dei ignorantia invincibilis pro longo aliquo temporis intervallo.

Prob. Nemo adultus, rationis compos, potest longo tempore carere invincibiliter notitia Dei existentis. Ergo, &c. *Prob. antec.* Nam 1. ut jam dictum est, creatura omnes ita clamant Deum existere, & tam conspicuos divinitatis characteres omnium oculis exhibent, ut nemo possit, quantumvis rudi & inculto animo sit, modò tamen ratione utatur, versari in hoc orbe, & terram, cælum, astra, solem, &c. contemplari, quin statim, aut saltem brevi, in mentem ejus subeat aliqua cogitatio de architecto & domino illarum omnium rerum, videlicet num existat sapientissimus aliquis atque potentissimus artifex, à quo illa omnia facta sint, conserventur, & regantur, an non existat. 2. Si, ut debet, serio animum applicet, & quam moraliter potest, diligentiam adhibeat in inquirenda tanti momenti veritate, infallibiliter, nec longo tempore, notitiam Dei assequitur, vel evidentem, vel saltem probabilem, quæ sensim crescit, præsertim si illi, ut tenetur, vitam & mores conformet. Ergo, &c.

Potest hæc doctrina planè consonare, 1. Scripturæ. Nam dicitur Sap. c. 13. *Amagnitudine speciei & creatura, cognoscibiliter poterit creator horum videri.* Et Rom. c. 1. *Invisibilia ipsius à creatura mundi per ea, quæ facta sunt, intellecta conspiciuntur.* Et Psal. 18. *Cæli enarrant gloriam Dei. In omnem terram exivit sonus eorum, & in fines orbis terræ verba eorum.* Quæ verba generalia sunt, & in sua generalitate accipienda: cum nulla subest causa ea restringendi ad certos homines. Unde apertè significant omnibus omnino hominibus, qui ratione utuntur, notitiam Dei ex rebus creatis ita comparatu faciliem esse, ut illam, si attendere velint, levi negotio, & brevi tempore assequantur. 2. Patribus. Nam sic loquitur Tertullianus, lib. 1. contra Marcionem c. 19. *Anima à primordio conscientia Dei dos est.* Et S. Damascenus lib. 1. orthodoxæ fidei c. 3. *Dei notitia nobis à natura insita est.* Quibus verbis significant, in omnibus hominibus principia quædam per se nota esse, ex quibus facili discursu existentiam Dei colligere possunt; vel omnes homines per lumen naturale adeo circa existentiam divinam illustrati, ut vix, ac ne vix quidem, Dei existentis cognitione carere possint.

Obj. Indiarum Barbari, in silvis degentes, nullam planè Dei existentis cognitionem habent: nullam enim rem ut Deum colunt, nullum nomen Deo imposuerunt, nulla Deo templa aut sacra dedicant. R. Inde tantum sequi, quòd dari possit, & detur ignorantia Dei negativa in aliquibus hominibus, quibus congruit illud Sap. c. 13. *Vani sunt omnes homines, in quibus non subest scientia Dei, & de his, quæ videntur bona, non pervenerunt intelligere eum qui est, neque operibus attendentes, agnoverunt quis esset artifex.* At hæc ignorantia Dei negativa, in Indiarum Barbaris est planè vincibilis & culpabilis. Non enim fieri potest, ut ad aspectum creaturarum, longo aliquo tempore, non subrepat illis aliqua cogitatio de

supremo, aliquo rerum illarum architecto & domino; Unde si in tanta luce cecutiunt, id fit, quia nolunt, vel negligunt intelligere, ut bene agant; & ignorantia illa negativa Dei, qualaborant, est in eis affectata, vel saltem crassa; præsertim cum non desit illis pro loco & tempore auxilium gratiæ, quo rudis & hebes eorum animus illustretur, supposito quòd tali auxilio indigeant, ad assequendam Dei notitiam. Hinc quoties peccant, non solum peccant contra rectam rationem, sed etiam contra Deum, eumque offendunt; & si peccant graviter, merentur damnationem æternam, quia virtualiter & interpretativè contemnunt Deum, quem non nisi vincibiliter ignorant.

Dices. Indiarum Barbari ita hebetes sunt, ut nullius demonstrationis vim percipere queant. R. Esto. At possunt ut minimum ex creaturis cognitionem Dei probabilissimam, aut saltem probabilem assequi. Quo posito, sunt omnino inexcusabiles. Nam tenentur Deum cognoscere meliori modo quo possunt, adhibita morali diligentia, & eum meliori modo, quo possunt, cognitionem revereri & colere. Unde merito illis imputatur, quòd ignorent Deum, quem saltem probabiliter cognoscere possunt, neque eum reverentur & colant; quia eum sua culpa ignorant. Item merito illis ad damnationem imputantur gravia facta, dicta, & concupita contra legem naturalem, licet eam ignorent. Quia per moralem diligentiam possent eam cognoscere saltem probabiliter; & probabiliter cognita illos obligaret.

RESPONSIO III.

Potest tamen dari pro brevi aliquo temporis intervallo ignorantia Dei negativa invincibilis.

Prob. Nam 1. adultus in primo instanti physico, quo incipit rationis usum habere, potest habere inculpabilem incogitantiam & inadvertentiam Dei. Facile enim evenire potest, ut tunc mens ejus distrahatur, & aliò avertatur. 2. Etiam si adultus in primo illo instanti physico, quo fit rationis compos, ex aspectu creaturarum, aut quavis alia de causa cogitet de Deo; cum Deum existere non sit per se notum quoad nos; certè aliquantum temporis insumet in formando discursu, quò de existentia Dei juxta captum suum convincetur; præsertim si magistrum non habeat, à quo instruat, & sit valde hebes & barbarus. Ergo potest aliquanto temporis intervallo inculpabiliter nescire, vel potius nondum scire Deum esse.

Obj. Qui sic ignoraret Deum invincibiliter, etiam brevissimo tempore, intra brevissimum illud tempus non peccaret mortaliter, etiam gravia flagitia admittendo. R. N. Nam intra breve illud tempus, quo quis nondum scit Deum existere, si quid graviter malum admittat, illudque cognoscat, vel saltem suspicetur graviter adversari rectæ rationi, non potest tunc illi in mentem non venire, supremum aliquem rerum omnium dominum, atque legislatorem fortasse existere, cui illud malum etiam displiceat. Quia quoties recta ratio dicit aliquid adversari naturæ rationali, simul & indivisibiliter eodem actu saltem confusè dicit, illud idem displicere supremo enti, naturæ rationalis auctori, cujus est naturam rationalem tueri & regere. Unde in facta hypothesi adultus, qui aliquid graviter malum admittit, lubens ac volens exponit se periculo graviter offendendi supremum rerum omnium dominum & legislatorem, proindeque illum graviter offendit, & fit supplicii æterni reus.

DISPUTATIO II.

De Essentia Dei, & ejus attributis
in communi.

IN hac disputatione quaritur, 1. Utrum omnes omnino perfectiones sint in Deo, & quomodo sint. 2. In quo consistat essentia Dei. 3. Utrum & quomodo attributa divina inter se & ab essentia divina distinguantur.